

Kerk en dorpskern

De kern van Eerde wordt gekenmerkt door een monumentale kerk, de Heilige Antonius Abt, gelegen aan het kerkplein. Het kenmerkende kerkgebouw in neogotische stijl torent hoog boven de huizen uit en is van verre al te zien. Rondom het kerkgebouw ligt een park met monumentale eiken, een kronkelrobinia uit 1880, een muziekkiosk en een gemetselde put. Aan de achterzijde van de kerk bevinden zich het Patronaatsgebouw uit ongeveer 1890 en het kerkhof. Samen vormt dit de kern van het dorp gelegen tussen de Kapelstraat, het kerkplein, de Esdonkstraat en Bernard van Damstraat.

Herbestemming kerk

Sinds 2018 zijn er plannen voor herbestemming van de kerk tot een basisschool en kapel. Binnen veel (geloofs)gemeenschappen loopt het kerkbezoek terug. Zo ook in Eerde. De basisschool aan de Valkenbergstraat is dringend aan vervanging toe en de enige best passende locatie voor nieuwbouw van de school is in het park bij de kerk. Voor projectontwikkelaar SHAAK was dit reden om nieuwbouw van de basisschool te combineren met herbestemming van de kerk en alle betrokken partijen te overtuigen van deze unieke mogelijkheid voor Eerde. De direct betrokkenen (schoolbestuur, parochiebestuur en gemeente) waren en zijn enthousiast. Helaas zijn de plannen niet bij alle Eerdenaren even enthousiast ontvangen en zijn er enkele heftige openbare vergaderingen van de dorpsraad geweest de afgelopen jaren. Door het beschikbaar stellen van het krediet voor nieuwbouw van de school door de gemeenteraad heeft de projectontwikkelaar groen licht gekregen het project verder uit te werken en de benodigde procedures verder in gang te zetten.

Kapel

Eerde kende voor de maatregelen rondom COVID-19 wekelijks nog zo'n 60 kerkgangers, maar zoals in vele geloofsgemeenschappen gaat het om veel ouderen en zal het aantal kerkgangers in de toekomst nog verder gaan afnemen. Ondanks deze teruggang wil de geloofsgemeenschap van Eerde nog graag een ruimte behouden om te blijven kerken en samen te kunnen komen. Door toezegging van een kapelfunctie bij de herbestemming van de kerk kan het kerkgebouw behouden blijven en blijft er fysieke ruimte voor Eerdenaren om religieuze bijeenkomsten te blijven organiseren. Gezien de commotie die ontstaan was na aankondiging van de plannen, is er een intentieverklaring getekend tussen SHAAK en architectenbureau Van Hooft waarin is vastgelegd dat Van Hooft het ontwerp van de kapel voor zijn rekening zal nemen. De kapel zal gerealiseerd worden in de achterste drie traveeën van de kerk waar nu onder andere het hoogaltaar gesitueerd is. Toegang tot de kerk zal gerealiseerd worden aan de zijkant van de kerk aan de kant van de Esdonkstraat ter hoogte van de biechtstoel.

Integraal kindcentrum

Het integraal kindcentrum is een integrale organisatievorm waarin kinderopvang, peuterspeelzaal en onderwijs zo veel mogelijk samen gaan omdat het kind centraal staat. Het is voor kinderen van 0 t/m 13 jaar. Fysieke verbondenheid tussen de onderdelen van het integraal kindcentrum is van groot belang voor een goede uitvoering van deze organisatievorm. De lokalen van kleuters worden dan ook bij voorkeur gesitueerd nabij de ruimtes voor de kinderopvang en de peuterspeelzaal. In de plannen van projectontwikkelaar SHAAK heeft de nieuwbouw buiten de kerk een L-vorm. De klaslokalen van de nieuwe school komen naast elkaar evenwijdig aan de kerk te liggen. Via een net zo brede verbinding evenwijdig aan de kerk, waar de verwerkingsruimte van school is, kan het schoolgedeelte betreden worden wat in de kerk ligt. Daar komt men in de aula met aangrenzend de

ruimtes voor de directeur, de IB'er, de conciërge, opslag en de koffiekamer. Het kleuterlokaal ligt naast het lokaal voor de peuterspeelzaal en naast de kinderdagopvang.

Pastorie en woningen

Een jarenlang gekoesterde wens van de Eerdenaren is herbouw van de pastorie op ongeveer zijn oorspronkelijke positie en met oorspronkelijk uiterlijk. In de plannen van de herbestemming van de kerk is deze herbouw opgenomen. De pastorie wordt herbouwd en komt voor de nieuwbouw van de school te staan. De Monumentencommissie eist een gedetailleerde kopie van het origineel. In de pastorie zullen diverse appartementen gerealiseerd worden. De pastorie is aan de achterzijde verbonden met de school. Op de eerste verdieping van de nieuwbouw van de school buiten de kerk wordt tevens woonruimte gerealiseerd. Deze appartementen liggen boven de klaslokalen en kinderdagopvang. Twee appartementen (één beneden en één boven) liggen op het uiteinde van de vleugel welke haaks op de school staat.

Pastorietuin

In januari 2018 heeft de dorpsraad met de gemeente een overeenkomst gesloten waarin zij het gebruiksrecht kreeg van het park naast de kerk. Het park wordt de Pastorietuin gedoopt en een werkgroep is van start gegaan met de ontwikkeling van het park. In maart datzelfde jaar blijkt echter al dat de plannen geen doorgang kunnen vinden omdat de Pastorietuin de belangrijkste zoeklocatie blijkt te zijn van de nieuw te realiseren basisschool. Met de nieuwbouw van de school en de herbouw van de pastorie in de Pastorietuin kunnen de oude plannen van het park nieuw leven ingeblazen worden. Het schoolplein van de nieuwbouw krijgt een groen en open karakter en kan dus ook in het park opgenomen worden.

Werkgroep

In maart 2020 is de werkgroep Kerk en Dorpskern samengesteld om namens de dorpsraad de verschillende belangengroepen te vertegenwoordigen richting de projectontwikkelaar en de plannen rondom de herbestemming van de kerk. De werkgroep bestond uit voorzitter Ad van de Meerakker vanuit een neutrale positie, maar wel met de ervaring van de verbouwing van gemeenschapshuis De Brink, Sabina Ruster vanuit de ouderraad van de basisschool, Henk van der Burgt vanuit de beheerscommissie van de kerk en Bernard Mobergs vanuit Stichting Vrienden van de Eerdse Kerk. De werkgroep is begonnen met bestudering van de plannen van SHAAK en heeft daarover standpunten ingenomen en gedeeld met SHAAK. Vanuit een positie zonder zeggenschap, de maatregelen rondom COVID-19 en het meermaals wijzigen van de plannen had de werkgroep er een hele kluif aan om grip te krijgen op het project. Helaas verbrak de projectontwikkelaar begin mei 2020 het overleg in verband met het uitstellen van de terbeschikkingstelling van het krediet voor de nieuwbouw van de school. De werkgroep heeft die periode gebruikt om belanghebbenden de toen bekende plannen en standpunten van de werkgroep te presenteren. Daaruit bleek dat er geen tegenstand was tegen herbestemming van de kerk in de vorm van school, kapelfunctie en woningen, maar dat de invulling op verschillende vlakken hiervan beter zou kunnen in de visie van deze belangengroepen. Eind juni is het krediet voor nieuwbouw van de school uiteindelijk wel ter beschikking gesteld door de gemeenteraad. De visie hoe de samenwerking tussen werkgroep en de projectontwikkelaar vorm te geven, bleek uiteindelijk te ver uiteen te liggen om verder samen te werken. Dit punt en het feit dat er geen enkele groepering in Eerde tegen herbestemming van de kerk is, heeft de leden van de werkgroep in september doen besluiten te stoppen met de activiteiten. Op de openbare vergadering van de dorpsraad op 24 september heeft de werkgroep een presentatie verzorgd over haar activiteiten.

Procedure

Voordat de projectontwikkelaar aan de slag kan gaan met het verbouwen van de kerk en de nieuwbouw van de school dient eerst het bestemmingsplan van de kerk en de ruimte er omheen gewijzigd te worden. Deze procedure neemt zo'n half jaar in beslag. Daarnaast moet er ook een omgevingsvergunning aangevraagd worden voor de bouw zelf en dient de Monumentencommissie akkoord te gaan met de plannen van de projectontwikkelaar. Hiervoor moeten nog diverse stukken door de projectontwikkelaar aangeleverd worden.

Meer informatie vindt u op de [website](#) van de projectontwikkelaar.